

עפ"ת 1720/02/19 - נשאת בישר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 1720-02-19 בישר נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90509402104
לפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער נשאת בישר
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפני ערעור על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתנה בגדרי המ"ש 6378-12-18.

ההליך בבית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונחה בקשה להארכת המועד להישפט ובצידה בקשה לעיכוב ביצוע, בקשר להודעת תשלום קנס בגין עבירת תעבורה (להלן: "הדוח").

בבקשה טען המערער כי עסקין בדוח המתעד עבירת נהיגה ברכב במהירות של 113 קמ"ש, בדרך עירונית בה מותרת הנהיגה במהירות שאינה עולה על 80 קמ"ש, בהתאם לתמרור. ביצוע העבירה ביום 19.7.17 תועד, כך נטען, באמצעות מצלמת מהירות (להלן "המצלמה").

3. המערער טען כי לא קיבל את הדוח מעולם ולא ידע מאומה על אודותיו. המערער נדהם לגלות פרטים על הדוח מעותק תדפיס הניקוד מרשות הרישוי. לא היתה הצדקה לאי משלוח הדוח אל המערער והעובדה שלא הגיש בקשה להישפט במועד הקבוע בחוק אינה יכולה לעמוד לחובתו. עם זאת, משנודע למערער דבר הדוח הזדרז ושילם את חובו על פיו.

המערער טען כי אין בתשלום כדי להצביע על דבר שכן התשלום נעשה מחשש לעיקולים על חשבון הבנק שלו או על רכביו, ומחשש לתוספת ריבית פיגורים.

נטען כי ההתדיינות בבית המשפט חשובה למערער מאוד על מנת להוכיח את חפותו. נטען כי יגרם למערער עיוות דין עצום באם לא תתקבל בקשתו להארכת המועד להישפט.

עוד נטען כי קיימות בעיות רציניות בדוחות שהם פרי פעולת המצלמה, שכן קיים "חשש קריטי בנוגע לאמינות הנתונים שמסופקים על ידי מצלמות אלה".

4. נוכח טענותיו וכיון שייגרם לו עיוות דין אם יסגרו שערי בית המשפט בפניו, סבר המערער כי קיימים טעמים טובים העומדים לזכותו, בפרט שהשיהוי בהגשת הבקשה לא היה תלוי בו.

5. המשיבה התנגדה לקבלת הבקשה וטענה כי הקנס שולם. משכך, מדובר בהרשעה חלוטה. עוד עלה מאתר המרשתת של דואר ישראל (להלן: "האתר") שהדוח הגיע למענו של המערער אך הוא לא דרש אותו.

6. המערער השיב לתגובת המשיבה וטען, בין היתר, כי אין כל אסמכתא לפיה הדוח אכן הגיע למענו.

החלטת בית משפט קמא

7. בהחלטה מפורטת ומנומקת שניתנה ביום 30.12.18 דחה בית משפט קמא את בקשת המערער.

8. בית משפט קמא הפנה להוראות החוק החולשות על הסוגיה וציין כי בית המשפט יטה לקבל בקשה שלא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ומנעו ממנו להגישה במועד, שעה שהבקשה הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה. לחילופין, יטה בית המשפט לקבל בקשה שלא הוגשה במועד מנימוקים מיוחדים אחרים אשר עליו לפרט.

אשר להמצאת הדוח למענו של המערער, קבע בית משפט קמא כי אין די במסמך שהופק מהאתר, ומעקב המשלוחים אליו הפנתה המשיבה אינו מבסס את טענתה.

עם זאת, הומצאה אסמכתא לפיה הקנס שולם ביום 15.8.18 ועל כך לא חלק המערער.

עם תשלום הקנס רואים את המשלם כמי שהודה במיוחס לו, הורשע על פי הודאתו ונשא את עונשו.

9. המערער טען כי שילם את הקנס בעל כורחו אך לא צירף כל ראיה לביסוס טענה זו. יתרה מזאת, משעה שידע על הדוח רשאי היה להגיש בקשה להארכת המועד להישפט באופן מידי, אלא שבקשתו הוגשה רק ביום 18.12.18.

10. מעבר לכך, המערער לא טען כי לא ביצע את העבירה שיוחסה לו ואף לא העלה נימוק מיוחד אחר המצדיק להאריך את המועד להישפט. אין די בטענה כללית לפיה קיים ספק באמינות המצלמה כדי לבסס טענה של עיוות דין.

בית משפט קמא היה ער לכך שמשמעות ההחלטה היא נעילת שערי בית המשפט, אך בנסיבות העניין קבע שאין מקום לזנוח את דיני הפרוצדורה.

הערעור

11. המערער מיאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.

12. בהודעת הערעור טען המערער כי לא קיבל את הדוח ולא ידע עליו דבר. עוד טען כי שילם את הקנס מתוך חשש כי ינקטו כנגדו הליכי גבייה. כן טען כי קיימות בעיות רציניות ביחס למצלמה ושגה בית משפט קמא כאשר נעל שערו בפניו.

על פי ההלכה הפסוקה יש להעדיף עשיית משפט צדק על פני עמידה על סדרי הדין שלא נועדו אלא לשרת את עשיית הצדק. דחיית הבקשה משמעותה גרימת עיוות דין. כל אלה מהווים נימוקים שהצדיקו את קבלת הבקשה. בהינתן כך, התבקש בית המשפט של ערעור להאריך את המועד להישפט. בטעות נרשם כי בית המשפט התבקש לתת רשות ערעור ולדון בבקשה כערעור, הגם שעסקין בערעור שהוגש על פי זכותו של המערער.

מהלך הדיון בערעור

13. בדיון שהתקיים בערעור הסביר ב"כ המערער (שאינו מי שחתום על הודעת הערעור), שהחל לייצגו עובר לדיון. נטען כי בפי המערער טענה נוספת לעיוות דין שלא נטענה לפני בית משפט קמא. על פי הטענה, לא המערער נהג ברכב בעת ביצוע העבירה אלא אחותו. בבקשה שהוגשה לבית משפט קמא טענה זו לא נטענה, אף לא בתצהיר שצורף לבקשה, שכן יום אחד בלבד עובר לדיון בערעור גילה המערער את העובדה הנטענת.

עוד נטען, כי הוטל ספק באמינות המצלמה שצילמה את ביצוע העבירה והמערער כאמור לא קיבל כלל את הדוח. הוסבר כי שילם את הקנס בתום לב. לא מתוך כוונה להודות באשמה אלא מחשש להשלכות אי התשלום לאחר שהודע לו טלפונית על קיומו של חוב.

14. המערער ביקש לחדש את בקשתו בבית משפט קמא ולהעלות את טענתו החדשה תוך נכונות לשאת בהוצאות ההליך, בכפוף לקבלת הערעור והחזרת הדיון לבית משפט קמא.

הוסבר שרישיון הנהיגה של המערער עלול להיפסל בידי משרד הרישוי למשך תשעה חודשים וזאת למרות שהעבירה מושא ההליך לא נעברה על ידו.

15. המשיבה התנגדה מכל וכל לקבלת הערעור ואף הגישה את תדפיס המידע הפלילי של המערער בעבירות התעבורה. מהתדפיס עלה כי המערער קיבל את רישיון הנהיגה בשנת 2003 וצבר לחובתו 38 הרשעות בעבירות תעבורה. העבירה מושא ההליך נעברה ביום 19.7.17 ולאחר מכן הורשע המערער בעבירות תעבורה נוספות.

16. המשיבה טענה כי אין מקום לערוך מקצה שיפורים בערכאת הערעור ואין מקום להידרש לטענות שלא

נטענו לפני בית משפט קמא ואף לא בהודעת הערעור. התצהיר שצורף לבקשת המערער שהוגשה לבית משפט קמא לא כלל התייחסות לכך שלא המערער הוא שנהג ברכב בעת ביצוע העבירה. אף בהודעת הערעור לא נטען שאחותו של המערער היא זו שנהגה ברכב. טענה זו לא גובתה בכל ראייה, לא בתצהיר המערער ואף לא בתצהיר האחות. אף לא הובהר הכיצד לאחר כשנה ומחצה זכרו הנפשות הפועלות את האירוע הנטען. טענתו של המערער נטענה בעלמא.

17. נטען כי אם שילם אדם את הקנס מושא הדוח רואים אותו כמי שהודה באשמה, הורשע ונשא את עונשו. קיימים חריגים בגינם ניתן לקיים משפט חרף תשלום הקנס, אך המערער לא עמד בהם. היה עליו להגיש את הבקשה להישפט במועד אלא אם לא ניתן היה להגישה בנסיבות שאינן תלויות בו ומנעו ממנו את הגשתה. בענייננו, מיום שנודע לו על הדוח, היינו מיום התשלום לכל המאוחר, רשאי היה המערער להגיש את הבקשה אולם הוא טרח להגישה לאחר למעלה מארבעה חודשים. ניתן היה להידרש לטענותיו לו היה מגיש את הבקשה בסמוך למועד התשלום, אך השיהוי במקרה דנן הוא משמעותי.

נוסף על כך, המערער לא הציג נימוקים חריגים ומיוחדים המצדיקים את קיום המשפט. כן לא הציג נסיבה המצביעה על עיוות דין חמור שיש בה להצדיק את התערבות ערכאת הערעור.

סמכות בית המשפט להאריך את המועד להישפט אמורה להיות מופעלת בצמצום. אף הטענה הכללית לפיה קיימת בעיית אמינות במצלמה אינה מבססת חשש לעיוות דין. בידי המשיבה ראיות לתקינות מצלמות המהירות ואמינותן. בימים אלה, בהליכים אחרים, אף מתבקשות דחיות על מנת להוסיף באותם הליכים עדי תביעה אשר ערכו בדיקות למצלמות ובכוחם להוכיח את טענת המשיבה.

הוסבר, כי שאלת הניקוד בגין העבירות אינה מעניינו של בית המשפט בהליך דנן והיא כשלעצמה אינה מבססת טענה לעיוות דין.

דין והכרעה

18. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי ענייניו של המערער.

כמו בית משפט קמא אף אני מוכן להניח כי המערער לא קיבל את ההודעה על תשלום הקנס והמשיבה לא הוכיחה אחרת. כפי שקבע בית משפט קמא אין די בהצגת מסמך אינטרנטי של מעקב משלוחים המתנהל בידי דואר ישראל. לטעמי, באם המשיבה מעוניינת להסתמך על מסמך זה עליה להגישו באמצעות תעודה בדבר רשומה מוסדית, בהתאם לסעיפים 35 ו-36 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

ראו לעניין זה גם: עפ"ת (מחוזי חיפה) 48179-03-18 **שניידר נ' מדינת ישראל** (16.5.18).

19. למרות זאת, הוברר כי המערער ידע על קיומו של הדוח כבר ביום 15.8.18, מועד בו טרח לשלם את הקנס. החל ממועד זה הוסרה למעשה המניעה, ככל שהייתה קיימת, והתבססה העילה להגשת הבקשה

להארכת המועד להישפט. אלא שהמערער לא פעל בסמוך ואף לא עם תחילת שנת המשפט (6.9.18). המערער המתין עד ליום 20.12.18 אך השיהוי המשמעותי בהגשת הבקשה לא הוסבר, לא בואר ולא נומק.

20. מששילם המערער את הקנס בו חויב הוא מוחזק כמי שהודה בביצוע העבירה ונשא בעונש בגין ביצועה. בהינתן כך היה עליו להראות שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את קבלת בקשתו, למרות ששילם את הקנס. המערער לא עמד בנטל המונח לפתחו. הטענה היחידה עליה ביסס המערער את בקשתו שהוגשה לבית משפט קמא היא טענה בדבר חשש לעיוות דין, נוכח הספק הקיים לטענתו באמינות המצלמה שתיעדה את ביצוע העבירה. אין די בהעלאת טענה זו בשיהוי משמעותי, זאת בפרט שהמשיבה סבורה כי בידיה ראיות המבססות את תקינות ואמינות מערך המצלמות הכולל.

ראו לעניין זה: עפ"ת (מחוזי חיפה) 5570-10-18 **פרי נ' מדינת ישראל** (6.11.18); עפ"ת (מחוזי חיפה) 51857-11-18 **חמדאן נ' מדינת ישראל** (3.12.18); עפ"ת (מחוזי חיפה) 17433-12-18 **מרקו נ' מדינת ישראל** (28.12.18).

21. אשר לטענה לפיה הייתה זו אחותו של המערער שנהגה ברכבו בעת ביצוע העבירה, טענה זו לא נטענה, לא בבקשה שהונחה לפני בית משפט קמא ואף לא בהודעת הערעור. לראשונה נשמעה הטענה במהלך הדיון בערעור וכדברי המשיבה היא נטענה בעלמא.

איני סבור כי דיון בערעור הוא מקום ל"מקצה שיפורים" לאחר שטענות קודמות שנטענו לפני בית משפט קמא נדחו בהחלטה מנומקת אשר התייחסה לכולן.

22. אפנה לרע"פ 7839/08 **קורנפלד נ' מדינת ישראל** (10.11.08) בו נקבע -

"ככל שחפץ המבקש למנוע את הרשעתו או להביא לביטולה, היה עליו לעשות כן בגדרי המועדים שנקבעו לכך בחוק. אמנם כבר נפסק, כי ייתכנו נסיבות בהן תתאפשר סטייה מסדר הזמנים האמור, לרבות מקום בו לא ידע ולא יכול היה הנאשם לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום (רע"פ כוכבי הנ"ל). עם זאת, אין עניינו של המבקש נמנה עם מקרים אלו. המבקש מודע היה לעובדה כי בכלי-הרכב אשר רשומים על שמו נעשה שימוש בידי עובדי החברה וכי דו"חות אשר מתקבלים בחברה בקשר עם השימוש ברכבים אלו, מטופלים ברגיל על-ידי הממונה על צי הרכבים. בנסיבות אלו, תמים דעים אני עם מסקנת בית-המשפט המחוזי, ולפיה האחריות לקיומם של רישום מסודר לעניין השימוש ברכבים, ושל הנחיות מתאימות לעניין הגשת בקשות לביטול הדו"חות, רובצת לפתחו של המבקש. מהבקשה עולה כי אף במקרים דומים בעבר לא הקפיד הממונה על משלוח בקשות הביטול במועד. מכל מקום, בוודאי לא ניתן לומר בנסיבות אלו כי לא יכול היה המבקש לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום, באופן המצדיק סטייה מהמועדים הקבועים בחוק להגשת בקשה לביטול הדו"חות".

באותו הליך טען המבקש לעיוות דין בכך שהדוחות שהגיעו למשרדי החברה שהוא בעל מניות בה הועברו

לממונה על צי הרכב, מבלי שהמבקש ידע על כך. חרף העובדה שהרכבים רשומים על שמו, בוצעו עבירות התנועה בידי אחרים. משכך, הנחה המבקש את הממונה על כלי-הרכב לפנות למשיבה בבקשה להסב את הדוחות על שם העובדים. בקשותיו נדחו מהטעם שהוגשו בחלוף המועד הנקוב בחוק ופניות נוספות מטעם המבקש בעניין זה נדחו אף הן.

23. כן אפנה לרע"פ 4122/17 אדרי נ' **מדינת ישראל** (22.4.18) בו נקבע -

"מסקנתן של הערכאות הקודמות כי הנימוקים שהמבקש העלה כהסבר לאי הגשת הבקשה להישפט במועדה, אינם מצדיקים את אי-עמידתו במועד - מקובלת עליי. הטעמים שבגינם המבקש טוען שיש לאפשר לו להגיש בקשה להישפט תוך חריגה מהמועדים הקבועים לשם כך בחוק, אינם מצביעים על נסיבות שהיו מעבר לשליטתו של המבקש ואשר מצדיקים חריגה מן המועדים הקבועים בחוק".

באותו הליך טען המבקש כי הדוח אבד לו ועיכובים שונים מנעו ממנו להגיש את בקשתו להישפט במועד, בין היתר בשל חגים וחופשות. כן טען כי שוטר התנועה שמסר לידיו את הדוח סילף את דבריו והוא אף מחזיק בידו תמלול של שיחתו עם השוטר המוכיחה את טענותיו. המבקש טען, כמו המערער בעניינו, כי דחיית בקשתו להארכת המועד להישפט מנימוקים פרוצדוראליים, איננה מוצדקת.

ראו לעניין זה גם: רע"פ 2754/12 **ביסמוט נ' מדינת ישראל** (19.4.12); רע"פ 2937/17 **פלדמן נ' מדינת ישראל** (2.4.17); רע"פ 1896/18 **הדני נ' מדינת ישראל** (10.5.18); רע"פ 160/19 **רבה נ' מדינת ישראל** (14.1.19).

24. נוכח כל האמור סבורני כי החלטתו של בית משפט קמא נכונה וראויה ולא מצאתי עילה להתערב בה. אין בידי אפוא להיעתר לערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, י"ב אדר א' תשע"ט, 17 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.